

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W OSTATNICH DNIACH LISTOPADA `99

Warszawa, grudzien 1999

- Gdyby w ostatnich dniach listopada odbywały się wybory parlamentarne, wygrałby je SLD, zdobywając 39% głosów. Mandaty poselskie uzyskalyby ponadto: AWS (15%), UW (11%), PSL (9%) i ROP (5%).
- Wśród pozostałych ugrupowań, które jednak nie weszłyby do Sejmu, relatywnie większym poparciem cieszą się: Unia Pracy, Krajowa Partia Emerytów i Rencistów i Samoobrona (po 4% głosów). Po trzech wyborców na stu (3%) oddaliby swój głos na UPR i ChD III RP, a jeden na stu (1%) – na KPEiR RP i KPN-O.
- W wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę, wzięłaby udział prawie połowa (45%) dorosłych Polaków. Odsetek osób, które zdecydowane są pójść do urn od ostatniego pomiaru w połowie listopada zwiększył się o 9 punktów procentowych. Ponadto, jedna czwarta uprawnionych do głosowania (25%) mówi z wahaniem, że raczej poszliby głosować.

OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W ostatnich dniach listopada OBOP przeprowadził kolejny sondaż¹ dotyczący poparcia dla partii politycznych w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę. Badanie realizowane było między 27 a 29 listopada, tuż po burzliwej debacie podatkowej w Sejmie, gdy trwała dyskusja na ten temat w mediach. W czasie przeprowadzania sondażu – 28 listopada wieczorem - Prezydent ogłosił decyzję o podpisaniu dwóch ustaw podatkowych i zawetowaniu ustawy o podatkach od osób fizycznych.

* * *

W wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę, wzięłyby udział prawie połowa (45%) dorosłych Polaków. Udział osób, które zdecydowały się pójść do urn od ostatniego pomiaru w połowie listopada zwiększył się o 9 punktów procentowych.

Osoby umiarkowanie zainteresowane wyborami stanowią jedną czwartą (25%) uprawnionych do głosowania – deklarują oni, że raczej poszliby głosować.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	45%
raczej tak	25%
raczej nie	7%
zdecydowanie nie	14%
trudno powiedzieć	9%

Wiecej niż jedna piąta dorosłych Polaków (21%) twierdzi, że nie wzięłyby udziału w głosowaniu, przy tym 14% osób jest tego pewnych, a 7% - mówi tak z pewnym wahaniem.

¹ Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej przeprowadzony w dniach 27-29 listopada 1999 r., na reprezentatywnej, losowej 955-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Odsetek osób, które zdecydowanie twierdza, że wzięłyby udział w głosowaniu zwiększa się:

- wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (od 40% wśród osób z wykształceniem podstawowym do 61% najlepiej wykształconych Polaków),
- wraz z większym miejscem zamieszkania (od 43% mieszkańców wsi i małych osrodków miejskich do 57% mieszkańców największych miast),
- wraz z większym zainteresowaniem polityka (od 22% wśród badanych, którzy w ogóle się tym nie interesują do 87% wśród bardzo zainteresowanych tymi sprawami).

Udziałem w wyborach zainteresowani są relatywnie najczęściej badani o poglądach lewicowych (61%), choć nie można nie zauważyć, że również osoby o innych sprecyzowanych przekonaniach częściej od ogółu zdecydowanie deklarują pójście do urn.

Częściej od innych pewni swego udziału w wyborach są ponadto osoby zadowolone z własnej sytuacji materialnej (54%), pracujący zawodowo (51%), ankietowani w wieku 35-64 lata i mieszkańcy Wielkopolski (51%).

Preferencje parlamentarne

Gdyby w połowie listopada odbywały się wybory do Sejmu, wygrałby je Sojusz Lewicy Demokratycznej – na te partie gotowych jest głosować prawie dwóch na pięciu (39%) wyborców.

Mandaty poselskie uzyskalyby ponadto:

- Akcja Wyborcza „Solidarność” – uzyskując poparcie 15% głosujących
- Unia Wolności – dzięki głosom 11% wyborców
- Polskie Stronnictwo Ludowe – które poparłoby 9% wyborców
- Ruch Odbudowy Polski – zdobyłby 5% głosów.

W porównaniu z wynikami pomiaru przeprowadzonego w połowie listopada, zauważyć można istotne zmiany popularności głównych partii na polskiej scenie politycznej: SLD zyskało większe o 6 punktów proc. poparcie, a AWS otrzymała o 8 punktów proc. mniej głosów. Nieznacznie stracił również PSL (2 punkty proc.), a zyskał ROP i Samoobrona (po 2 punkty proc.).

Zmiany te sa zapewne wynikiem przebiegu debaty podatkowej w Sejmie i szerokim jej odzwierciedleniem w mediach. Jak wynika z róznych badan prowadzonych przez OBOP oraz inne osrodki badawcze spoleczenstwu naszemu nie podobaja sie spory w elitach wladzy. Prezentowane tu wyniki nalezy traktowac z duza ostroznoscia gdzyz dopiero nastepne pomiary pokaza czy zmiana ta ma charakter chwilowy czy tez tendencja ta sie utrzyma.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW²

(Dane w proc.)

	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99	X.'99	XI.'99	XI.'99 (2)
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	29	27	29	33	30	31	32	34	34	36	35	32	33	39
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (M. Krzaklewski)	30	25	26	20	24	25	21	22	25	20	20	23	23	15
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	15	14	10	14	13	13	12	12	11	13	13	10	11	11
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	12	9	12	11	6	8	10	8	8	7	7	10	11	9
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	3	6	3	5	5	4	6	3	4	4	6	3	3	5
Unia Pracy (M. Pol)	3	4	5	3	6	3	4	3	4	4	5	4	4	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2	3	4	4
„Samoobrona” (A. Lepper)	-	6	4	4	4	3	3	3	3	2	4	7	2	4
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	4	3
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	1	2	2	3
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	1	1	1	1	2	2	1	4	1	2	2	1	2	1
** Konfederacja Polski Niepodleglej - Ojczyzna (A. Slomka)	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	2	2	1	1
Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
pozostale partie	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1

* - do pierwszego pomiaru w lutym `99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do pierwszego pomiaru w marcu `99 pytano o Konfederacje Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny

² Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowosc wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrębna tabela.

Pozostale partie i ugrupowania polityczne uzyskalyby za niskie poparcie, by znalezc sie w Sejmie:

- Po czterech wyborców na stu (4%) glosowaloby na Unie Pracy, Krajowa Partie Emerytów i Rencistów i Samoobrone.
- 3% glosów uzyskalaby Unia Polityki Realnej i Chrzescijanska Demokracja III RP.
- Na poparcie jednego na stu glosujacych (1%) moglyby liczyc takie ugrupowania jak: Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP i KPN – Ojczyzna.

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięby(ęłaby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSOB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓLEM		46	25	7	14	9	955
PŁEĆ	mężczyzna	51	24	5	13	8	458
	kobieta	41	25	8	15	11	496
WIEK	18-24 lata	30	32	7	20	11	127
	25-34 lata	41	29	8	14	8	185
	35-44 lata	50	22	6	12	10	209
	45-54 lata	51	20	8	12	8	162
	55-64 lata	52	25	4	11	8	131
	65 lat i więcej	47	20	7	14	12	141
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	40	22	6	19	13	242
	zasadnicze zawodowe	44	27	9	12	8	264
	średnie i pomaturalne	45	24	7	14	9	342
	wyższe z niepełnym	61	23	4	5	7	105
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	43	29	4	11	12	346
	miasto do 100 tys.	43	25	10	15	8	303
	miasto 101-500 tys.	46	25	7	15	7	185
	miasto pow. 500 tys.	57	11	6	17	9	120
REGION	małopolski	45	24	5	12	14	154
	wschodni	48	26	7	10	9	101
	katowicki	38	36	6	14	6	148
	dołnośląski	48	18	4	22	8	96
	wielkopolski	51	23	9	6	11	118
	pomorski	44	24	10	14	8	135
	centralny	47	22	6	17	9	203
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	51	24	5	13	8	448
	nie pracuje zawodowo	41	25	9	15	11	506
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	67	25	2	2	4	53
	prywatni przedsiębiorcy	45	11	15	16	12	36
	rolnicy	44	34	4	6	12	53
	robotnicy	45	25	4	17	9	157
	pracownicy fizyczno-umysłowi	52	22	6	14	6	149
	gospodynie domowe	45	20	9	18	8	35
	emeryci i renciści	45	25	7	12	11	293
	uczniowie i studenci	33	29	9	11	18	48
bezrobotni	37	22	13	22	6	110	
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	54	25	4	8	8	120
	średnia	44	25	7	14	10	506
	zła	44	23	7	15	10	316
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	47	27	6	10	8	543
	wierzący i niereg. praktykujący	42	23	9	15	11	285
	wierzący lecz niepraktykujący	42	17	7	24	9	82
	niewierzący	53	5		42		18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	61	21	4	8	5	202
	centrolewicowe	53	28	7	8	5	122
	centroprawicowe	53	27	1	9	10	77
	prawicowe	52	22	7	12	7	167
	trudno powiedzieć	31	26	9	20	14	387
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	22	23	9	33	13	206
	raczej się nie interesuje	40	30	7	11	11	380
	raczej się interesuje	59	23	6	6	6	291
	bardzo się interesuje	87	8	1	3	1	72

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparl(a)by Pan(i) w takich wyborach?

1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski)
2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski)
3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)
4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)
5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)
6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)
7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)
8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)
9. Samoobrona (A. Lepper)
10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)
11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)
12. Unia Pracy (M. Pol)
13. Unia Wolności (L. Balcerowicz)
14. inna

		ODPOWIEDZI W %														LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OGÓLEM		15	0	3	1	4	1	9	5	4	39	3	4	11	1	569
PEEC	mężczyzna	14		4	1	2	1	11	6	5	40	3	3	10	1	304
	kobieta	18	0	1	1	7	1	7	5	3	37	2	5	12	1	265
WIEK	18-24 lata	20		3				2	5	2	37		8	24		63
	25-34 lata	11	1	6	1			8	7	3	43	4	1	14		104
	35-44 lata	16		2	1	2		12	7	8	35	5	1	11		131
	45-54 lata	10		1		2	2	15	7	4	38	1	10	8	2	105
	55-64 lata	14		1	1	10	2	7	4	2	42	3	4	7	3	85
	65 lat i więcej	26		4		14	3	7	1	2	38	1	2	3		81
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	16	1	2	1	11	2	14	3	6	38		3	4	1	123
	zasadnicze zawodowe	18		6		1	1	14	10	6	38	1	2	3	0	155
	średnie i pomaturalne	15		2	1	4	1	6	4	3	43	4	7	11	0	209
	wyższe z niepełnym	12			1	2		1	4		31	5	3	36	3	83
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	13	1	2	1	4	0	21	8	8	32	1	2	7	0	201
	miasto do 100 tys.	16		2		7	2	4	4	4	45	2	5	9	0	182
	miasto 101-500 tys.	14		4	1	3	2	2	3	1	44	6	5	16		108
	miasto pow. 500 tys.	23		3	1	1			5		33	4	6	19	5	78
REGION	małopolski	23	1	4		4	2	15	5	2	36		2	7	1	90
	wschodni	19				4		13	4	5	44	7	3	2		64
	kałowski	19		5	3	4	1	3	8	4	35	2	5	11	1	84
	dolnośląski	5		4		7	2	9	7	2	43	2	5	13		53
	wielkopolski	7		3		9		4	1		45	3	6	23		71
	pomorski	13		3		4	1	9	6	5	40	4	4	10		81
	centralny	17	1	2	2	1	10	6	7	35	2	4	11	3		126
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	12		3	1	1	0	10	7	5	37	4	3	14	1	290
	nie pracuje zawodowo	19	0	2	1	8	2	8	4	3	40	1	5	8	0	279
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	6				2			8	3	21	8	2	49	2	46
	prywatni przedsiębiorcy	14		7	5		5	6			35	7		9	12	21
	rolnicy	5						55	9	9	18		2	2		37
	robotnicy	16		8	1	1		10	9	9	39		3	4		88
	pracownicy fizyczno-umysłowi	15		2				4	6	3	47	5	6	12	1	96
	gospodynie domowe	37	5								33	5	10	10		20
	emeryci i renciści	19		2	1	12	3	8	4	3	41	1	2	4	0	173
	uczniowie i studenci	13							9	4	31		5	37		22
	bezrobotni	19		2		2		8	4	2	46		10	6		51
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	14		4		2		2	8	2	26	9	3	29		88
	średnia	15	0	2	0	5	1	10	5	4	42	2	4	10	1	296
	zła	17		3	1	4	1	12	6	6	41	2	4	3	1	177
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	18	0	3	1	5	1	11	5	5	37	2	3	7	0	331
	wierzący i niereg. praktykujący	12		3		2	2	7	6	3	42	4	6	13	1	165
	wierzący lecz niepraktykujący	18				3		6	6		36	3	5	20	2	48
	niewierzący										50			50		11
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3				3	0	8	1	3	76		2	3	0	158
	centrolewicowe	1				5	3	10	6	2	44	2	9	19	1	94
	centroprawicowe	16		4		1		14	14	6	10	2	1	31		53
	prawicowe	42		6	2	3		4	7	3	11	6	1	14	2	116
	trudno powiedzieć	16	1	4	1	8	2	13	6	7	27	4	7	4	0	148
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	16	2	5		12	2	11	2	4	35	1	6	2	1	68
	raczej się nie interesuje	14		3	1	3	1	11	4	6	38	2	4	10	1	222
	raczej się interesuje	13		3	1	4	0	8	7	2	41	4	4	13	1	211
	bardzo się interesuje	25				1	3	4	8	3	38	2	2	14		63